

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Bekir Pakdemirli tarafından Anayasanın 98. ve TBMM içtüzüğü'nün 96. Maddelerine göre yazılı olarak yanıtlandırmasını dilerim.

26.02.2020

Necati TİĞLİ
Giresun Milletvekili

Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü'nün (ÇAYKUR), "**81 İlde 81 Satış Mağazası**" projesi kapsamında yer alan Giresun'daki satış mağazası, 1959'da kurulan çay işleme tesisi önünde 2020 Ocak ayında hizmete girmiştir. ÇAYKUR'un 42 No'lu tesisi olarak bilinen Tirebolu Çay Fabrikası'nın önünde ÇAYKUR Genel Müdür Vekili Yusuf Ziya Alim tarafından açılışı yapılan mağaza Rize'de ÇAYKUR Genel Müdürlük binası önünde hizmete giren satış mağazası ardından ikincisidir.

Giresun'da üretilen çay toprak ve iklim özelliği açısından diğerlerinden farklılık göstermekte, çay yetiştiren diğer illerimize göre daha fazla güneş görmesi, sahile uzak arazilerde yetiştirilmesi çaya tiryakilerin sevdiği buruk farklı tadı kazandırmaktadır. Giresun ve ilçelerinde, özellikle Tirebolu'da sınırlı bir üretim sahasında yetiştirilen çayın, filiz ucundaki 2 yaprak ve en ucunda yer alan yarım yaprak en kaliteli çay yaprağı olarak adlandırılmakta ve geleneksel "iki buçuk yaprak" yöntemiyle toplanmaktadır. Özellikle Mayıs ayının ilk sürgünlerinden üretilen Tirebolu çayı harmanlanmayan, farklı nevilerin birbirine karıştırılmadığı en kaliteli, lezzetli çay olarak kabul edilmektedir. Eynesil, Görele, Tirebolu, Espiye, Güce, Çanakçı ilçelerimizde yetiştirilen ve ÇAYKUR tarafından alınan yaş çay, Tirebolu Çay Fabrikasında kurutularak işlenmekte ardından paketlenmek üzere Rize ilimize gönderilmektedir.

Tirebolu 42 adıyla tescilli ambalaja sahip çayın Tirebolu dışına çıktığında diğer çaylarla karıştırılarak paketlenmesi ve başka sebeplerden ötürü Tirebolu ilçemizde üretilip satılan orijinal haliyle aynı kalite, lezzet ve aromaya sahip olmadığı görülmektedir. Bu sebeple hakiki lezzetinde **Tirebolu 42 Çayı** içmek isteyen vatandaşlarımız, Tirebolu'da ki satış mağazasından almayı tercih etmekte; fakat bu da miktar olarak sınırlı bir imkân dâhilinde olabilmektedir. Ayrıca Tirebolu tesisinin yaş çay alım kontenjanı da sınırlı miktardadır. Tesisin kapasitesinin artırılması beklentisi yıllardır dile getirilmektedir.

Dönemin Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanı Sayın Faruk Çelik, 2016 yılında Tirebolu 42 Çayına ilişkin olarak "*Giresun'da yetiştirilen çay ile diğer illerde aynı iklim şartlarında ve aynı süreçte gelişimini tamamlayan çay arasında herhangi bir farklılık bulunmamaktadır*" ifadelerini kullanmaktadır.

26/6/18

Hal bu ki; Tirebolu 42 çayımız ismiyle ayrı bir marka değerini ifade etmekte olup bu çayın toplanması, kurutulması ve paketlenmesine kadar geçirdiği tüm süreç kalite ve standardının korunması açısından büyük önem taşımaktadır.

Buna karşılık, ÇAYKUR Genel Müdürü Sayın İmdat Sütüoğlu, 2018 yılı yaş çay alım kampanyası açılış töreninde yapmış olduğu konuşmada Tirebolu çayının diğer çaylara kıyasla ayrı bir önemi olduğunu vurgulamakta,

“Tirebolu bölgesi de gerçekten kaliteli ve güzel çayın üretildiği bir bölgemizdir. Tirebolu 42 çayımız önemli bir markamızdır. Biz bunu yetiştiremiyor talepleri karşılayamıyoruz. Ürettiğimiz kadar sınırlı bir paketlememiz var, bu bölgede yeni çaylıkların açılmasını programımıza dahil ettik” sözleriyle bu farkı ortaya koymaktadır.

Buna ilişkin olarak;

1. Tirebolu ve Giresun’un diğer ilçelerinden toplanan çaylar ÇAYKUR tarafından başka yöre çaylarıyla karıştırılarak mı paketlenmektedir? Farklı aroma ve lezzete sahip, farklı iklim özelliklerinde yetiştirilen çaylar ne şekilde ayrılmaktadır?
2. Yöreye has ayrı bir aromaya ve damak tadına sahip olan **Tirebolu 42 Çayı** üretilmiş diğer bölge çaylarıyla karıştırılarak mı paketlenmektedir? Tirebolu’da satışı yapılan ürün ile Rize’de paketlenen ürün farkı neden kaynaklanmakta, standardı neden aynı olmamaktadır?
3. ÇAYKUR, farklı yörelerde, farklı tekniklerle yetiştirilmiş ve farklı toplanma özelliklerine sahip olan ürünleri karıştırarak farklı isim ve farklı ambalajlarla mı piyasaya sunmaktadır? Paketlerde kalite ve fiyat farkını ortaya çıkaran sebepler nelerdir?
4. Tirebolu 42 Çayı olarak tescil edilen çayın, coğrafi işaretleme yapılarak paketlenmesi düşünülmekte midir?